

Är gymnastiken jämlik och jämställd bland barn och ungdomar?

Bakgrund till studien

71 specialidrottsförbund är i dag med i Riksidrottsförbundet (RF). **Gymnastik** är en av de relativt stora individuella specialidrotterna.

Riksidrottsförbundet anger i sin policy att idrotten bedrivs som en självständig folkrörelse som bl. a markeras av att den är ideell, demokratisk, öppen för alla, och spridd i alla sociala skikt. Det är uppenbart att såväl jämställdhet som jämlikhet är centrala mål inom idrottsrörelsen.

En av utgångspunkterna för statens stöd till idrotten är att idrotten ska vara öppen för alla, oavsett ålder, kön, könsidentitet, könsuttryck, sexuell läggning samt social, etnisk och kulturell bakgrund och funktionsnedsättning”. Regeringen har också under 2015 fattat beslut om att ge RF ökat stöd för att arbeta med integration. I ett pressmeddelande från socialdepartementet den 14 april 2015 står det: ”Regeringen föreslår en ökning av idrottsanslagen med 32 miljoner redan under 2015 och 64 miljoner årligen från och med 2016. Pengarna ska användas för att stödja idrottsrörelsen i att erbjuda aktiviteter och grundläggande introduktion till föreningslivet och idrottsrörelsen för nyanlända”. Enligt TT uttalar sig idrottsministern Gabriel Wikström på följande sätt: ”Idrottsrörelsen erbjuder en fantastisk plattform för integration... Idrottsrörelsen har förutsättningarna och är själv beredda att ta detta ansvar... Men för att klara av detta behöver idrottsanslaget höjas”. Även många kommuner, t.ex. Stockholms stad, har till mål med sitt stöd till föreningsidrotten att det ska främja jämställdhet och jämlikhet.

Att studera i vilken utsträckning idrottsrörelsen lyckats nå målen om jämlikhet och jämställdhet är självklart en viktig fråga. Det saknas i stort utvärderingar om detta.

Forskningsprojektet Ung livsstil i Sverige studerar sedan 30 år tillbaka RF-idrotten. I den kommande skriften ”*Idrottens sociala struktur- en utmaning för idrottsrörelsen*” studeras i vilken grad hela idrottsrörelsen når målen om jämlikhet och jämställdhet. Studien bygger på svar från omkring 70 000 barn och ungdomar i ett antal kommuner. Svarefrekvensen i studierna, som är genomförda med ett stratifierat, stratifierat och slumpmässig urval är omkring 80%.

I ett antal mindre rapporter undersöker vi i vilken grad fotboll, basket, brottning, boxning, friidrott, golf, gymnastik, handboll, ishockey, budo, orientering, simning, tennis, innebandy och ridning uppnår målen om jämlikhet och jämställdhet. Över 40 000 barn och ungdomar ingår i dessa studier. Svarefrekvensen är minst 80%. I dessa studier kommer vi att undersöka i vilken grad killar respektive tjejer i olika socioekonomiska grupper och killar och tjejer med svensk respektive utländsk bakgrund är med i de olika idrotterna.

52 000 tjejer ingår i denna studie om **gymnastik**. Svarefrekvensen är 82%. Det är så få killar i åldersgruppen 10-19 år som är med i en gymnastikförening att det statistiskt inte är säkert att redovisa resultaten uppdelat på socioekonomiska grupper m.m.

Studier om fotboll, basket, golf, friidrott, handboll, ishockey, simning och tennis har tidigare under hösten 2015 publicerats.

(se Facebook. Ung livsstil utbildning eller www.stockholm.se/idrott/forskning).

Är gymnastiken jämlik och jämställd bland barn och ungdomar?

Låt oss först konstatera att omkring 90% av de barn och ungdomar som är med i en gymnastikförening är tjejer¹.

Gymnastiken är inte en jämställd idrott eller jämlik idrott

Gymnastiken bland tjejer

Vi ser att tjejer i de högre socioekonomiska grupperna är starkt överrepresenterade i gymnastikföreningar. Sambanden kvarstår också i de flesta stora studier efter kontroll för utländsk bakgrund. Inga signifikanta skillnader mellan flickor i olika socioekonomiska grupper har skett över tid

Tjejer med svensk bakgrund deltar mycket mer i en gymnastikförening än tjejer med utländsk bakgrund. Andelen tjejer med utländsk bakgrund har inte ökat sedan de första studierna för 25 år sedan.

Forskningsprojektet Ung livsstil i Sverige

Ulf Blomdahl.

ulf.blomdahl@telia.com

tel. 070/ 665 11 21

Stig Elofsson.

stig.elifsson@socarb.su.se

tel. 08/ 16 20 22

Linda Lengheden.

linda.lengheden@gmail.com

tel. 0736/ 81 36 33

Magnus Åkesson.

magnus.akesson@stockholm.se

tel. 08/ 508 27 638

Du kan nu följa forskningsprojektet Ung livsstil i Sverige på Facebook:

<https://www.facebook.com/unglivsstil1>



¹ En idrott är, enligt vår definition här, jämställd när könsfördelningen ligger inom ramen 40%-60%.